

२. मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT)

१. सामान्य जानकारी

१. VAT भनेको के हो ?

मूल्य अभिवृद्धि कर वस्तु र सेवाको उपभोगमा लाग्ने अप्रत्यक्ष कर हो । करयोग्य वस्तु तथा सेवाको उत्पादन, पैठारी तथा वितरणका विभिन्न तह र चरणहरूमा हुने मूल्य अभिवृद्धिको तहमा लाग्ने कर भएकाले नै यसलाई मूल्य अभिवृद्धि कर भनिएको हो ।

२. VAT को गणना कसरी गरिन्छ ?

उत्तर: करको दर १३ प्रतिशत

तह/चरण	विक्री मूल्य (क)	विक्रीमा संकलन गरिने कर (Output tax) (ख)	खरिद/पैठारी मूल्य (ग)	खरिद/पैठारीमा तिरेको कर (Input tax) (घ)	मूल्य अभिवृद्धि कर दायित्व (Output Tax – Input Tax) (ख-घ)
उत्पादक	रु २००१-	रु २६१-	रु ०१००	रु ०१००	रु २६१-
थोक विक्रेता	रु ३००१-	रु ३९१-	रु २००१-	रु २६१-	रु १३०-
खुद्रा विक्रेता	रु ४००१-	रु ५२१-	रु ३००१-	रु ३९१-	रु १३० -
	उपभोक्ताले तिर्नु पर्ने / सरकारले प्राप्त गर्ने मू.अ. कर				रु ५२१-

३. नेपालमा VAT कहिले देखि लागू भएको हो ?

वि.सं. २०५४ मंसिर १ गते ।

४. नेपालमा VAT किन लगाइएको हो ?

- करको दायरा वढाएर राजस्व संकलनमा बृद्धि गर्न ।
- करको आधार विस्तार गरी करका दरहरू घटाउन ।
- वस्तु र सेवामा लगाईएका विभिन्न करहरूलाई खारेज गरी मू.अ.करलाई राजस्वको प्रमुख आधारको रूपमा स्थापित गर्न ।
- स्वयंकर निर्धारण प्रणालीलाई प्रोत्साहन गर्न ।
- करदाताको कारोवार स्थापित गर्न ।
- प्रशासनिक जटिलता कम गर्न ।
- कानूनी प्रकृतिलाई सरल र पारदर्शी बनाउन ।
- करको हिस्सामा अप्रत्यक्ष करको योगदान बढाउदै लैजान ।

५. VAT को दर कति हो ?

१३ प्रतिशत ।

६. के VAT ले वस्तु तथा सेवाको मूल्य वृद्धि गर्दछ ?

गर्दैन । यो उपभोक्ताले वस्तु र सेवा उपभोग गरे वापत भुक्तानी गर्नुपर्ने कर हो । तसर्थ सिधा अर्थमा मूल्य वृद्धि गरेको देखिएतापनि वस्तु र सेवाको मूल्य अभिवृद्धिमा मात्र कर लाग्ने हुँदा मूल्य वृद्धि हुँदैन ।

७. नेपालमा VAT को प्रशासन कुन कार्यालयले गर्छ ?

आन्तरिक राजस्व विभाग र सो अन्तर्गतका कार्यालयहरू ।

८. VAT दर्ता गर्दा के फाइदा हुन्छ ?

- कानूनको परिपालना ।
- करकट्टी पाईने कारणले अन्यसँग प्रतिस्पर्धा गर्न सकिन्छ ।
- सरकारी कार्यालयसँग कारोवार गर्न पाईने हुँदा व्यवसाय विस्तार हुन्छ ।